

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра фінансового менеджменту та фондового ринку

Допущено до захисту
Завідувач кафедри д.е.н., проф.
Баранова В.Г. _____
“ ____ ” _____ 2017 р.

ВИПУСКНА РОБОТА

на здобуття освітнього ступеня бакалавра
зі спеціальності 6.03050801 «Фінанси і кредит»
за темою:

«Визначення фінансового стану підприємства як елемент управління його
фінансовою діяльністю (СТОВ «Аквавіка»)»

Виконавець

Студентка фінансово-економічного факультету
Онуфрійчук Ніна Вікторівна _____

Науковий керівник

Кандидат економічних наук , старший викладач
Іоргачова Марія Іванівна _____

Одеса 2017

ЗМІСТ

ВСТУП	3
РОЗДІЛ 1. ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА	6
1.1. Сутність управління фінансовою діяльністю.....	6
1.2. Система показників оцінки фінансового стану підприємства.....	13
1.3. Методи оцінки фінансової діяльності підприємств.....	20
РОЗДІЛ 2. АНАЛІЗ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА НА ПРИКЛАДІ СТОВ «АКВАВІКА»	24
2.1. Загальна характеристика фінансово-господарської діяльності СТОВ «Аквавіка».....	24
2.2. Оцінка фінансового стану підприємства.....	30
2.3. Основні проблеми фінансового стану СТОВ «Аквавіка».....	43
РОЗДІЛ 3. ШЛЯХИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	48
3.1. Використання моделей щодо прогнозу фінансового стану підприємства та ймовірності банкрутства	48
3.2. Напрями покращення фінансового стану СТОВ «Аквавіка».....	55
ВИСНОВКИ	62
Список використаних джерел	65
Додатки.....	69

ВСТУП

Ефективність господарської і фінансової діяльності підприємства в умовах трансформації економіки країни визначається, в першу чергу, його фінансовим станом. Фінансовий стан підприємства найповнішою мірою характеризує його успіх як у виробничій сфері, так і у відносинах із партнерами, банками, інвесторами.

Стійкий фінансовий стан формується в процесі економічної діяльності підприємства. Визначення його на певну дату допомагає відповісти на питання, наскільки правильно підприємство управляло фінансовими ресурсами протягом періоду, що передував цій даті, як воно використовувало майно, яка структура майна, наскільки раціонально воно поєднувало власні й позикові джерела фінансування, яка віддача виробничого потенціалу.

Актуальність теми: Проблема аналізу фінансового стану підприємства та його оцінки є актуальною і сьогодні, оскільки з одного боку, він є результатом діяльності підприємства, тобто його досягнення, а з другого боку - визначає передумови розвитку підприємства.

Фінансовий стан підприємства - це економічна категорія, що визначає реальну та потенційну фінансову спроможність підприємства забезпечувати фінансування поточної діяльності, певний рівень саморозвитку підприємства, та погашення зобов'язань перед суб'єктами господарювання. Він визначає конкурентоспроможність підприємства, його потенціал у діловій співпраці, оцінює, в якій мірі гарантовані економічні інтереси самого підприємства та його партнерів з фінансових і інших відносин.

Проблеми оцінки фінансового стану суб'єктів господарювання досліджують як вітчизняні, так і закордонні вчені. Зокрема, діагностиці аналізу фінансового стану приділили увагу Поддєрьогін А.М., Коробов М.Я., Бланк І. А, Білик Л.Д., Сайфулін Р.С., Шеремет А.Д., Покропивний С.Ф., Савицька Г.В., Савчук В.П., Брігхем Ю., Кеннон Дж., Фоулк Р., Сміт Р. та ін.

Метою оцінки фінансового стану є розробка і реалізація заходів, спрямованих на швидке відновлення платоспроможності, відновлення достатнього рівня

фінансової стійкості підприємства, встановлення можливості підприємства продовжувати свою господарську діяльність, можливості подальшого розвитку, забезпечення прибутковості і зростання виробничого потенціалу та ухвалення відповідних рішень.

Метою даної роботи є аналіз сутності, завдань і необхідності системного аналізу фінансового стану підприємств, а також дослідження всіх існуючих методів, принципів і методик аналізу фінансового стану підприємства та надання пропозицій щодо їх вдосконалення.

Досягнення поставленої мети обумовило необхідність вирішення наступних завдань:

- 1) Охарактеризувати сутність та особливості фінансової діяльності на підприємстві;
- 2) Розглянути інформаційну базу комплексної оцінки фінансового стану підприємства:

- дослідити методику та показники оцінки фінансового стану підприємства;
- провести загальну фінансово - економічну характеристику підприємства на прикладі СТОВ «Аквавіка»;
- Провести комплексну оцінку фінансового стану на прикладі СТОВ «Аквавіка»;
- обґрунтувати шляхи підвищення фінансового стану.

Об'єктом дослідження є практичні та теоретичні аспекти вивчення фінансового стану підприємства як елемента управління його фінансовою діяльністю.

Предмет дослідження - фінансові відносини, які виникають у процесі управління фінансовою діяльністю підприємства, їх аналіз та всебічна оцінка для визначення напрямків покращення та вдосконалення.

Методи дослідження. Теоретичну основу роботи становить діалектичний метод пізнання, який забезпечив вивчення фінансових відносин підприємств і їх розвитку, взаємозв'язку та взаємозалежності. В процесі дослідження використовувались прийоми аналізу і синтезу, а саме: групування, типізація,

порівняння, табличний метод. Ряд методів і прийомів економічних досліджень базується на економічних та логічних висновках, розрахунковому конструктивізм.

При написанні роботи були використані такі методи: аналіз відносних показників (коефіцієнтів), нормативний, монографічний, статистичний, аналітичний, табличний, порівняльний.

В ході написання дипломної роботи нами були використані підручники, монографії, періодичні публікації, фінансова звітність підприємства за період з 2014 по 2016 рік.

Були використані наступні комп'ютерні програми для вводу та аналізу даних: MicrosoftWord, MicrosoftExcel.

Інформаційною базою виступає наукова періодика, присвячена проблемам визначення фінансового стану та ефективності управління фінансовою діяльністю, закони та нормативно-правові законодавчі акти, монографічні дослідження, фінансова та статистична звітність.

Робота складається зі вступу, трьох розділів, висновків, додатків та списку використаних джерел. Загальний обсяг роботи 76 сторінок.

ВИСНОВОК

Ефективне функціонування підприємства в довгостроковій перспективі, забезпечення високих темпів його розвитку та підвищення конкурентоспроможності в умовах ринкового середовища в значній мірі визначаються рівнем управління його фінансовою діяльністю.

Управління фінансовою діяльністю є одним з ключових елементів всієї системи сучасного управління підприємством.

У результаті фінансового аналізу маємо певну кількість основних, найбільш інформативних параметрів, які дають об'єктивну та точну картину фінансового стану підприємства.

Чистий дохід підприємства в 2016 році склав 52951,9 тис. грн. Також підприємство отримало чистий прибуток, який у 2016 році склав 2699,4 тис. грн. тис. грн. – в 2014 році.

Зростання в 2016 році по відношенню до минулого періоду також спостерігається відносно таких показників господарської діяльності як власний капітал, необоротні активи та оборотний капітал.

Негативним явищем є збільшення собівартості на 5,37% порівняно з 2015 роком.

Проаналізувавши співвідношення власного і позикового капіталу СТОВ «Аквавіка» бачимо, що частка власного капіталу в загальній величині капіталу більша за позиковий, у 2016 році складає 82% до 18% позикового. Чим більша частка власного капіталу в загальній величині капіталу і відповідно менша частка позикових коштів, тим вищий рівень захисту кредиторів від збитків, а отже, менший фінансовий ризик втрат.

Фінансування діяльності підприємства лише за рахунок власних коштів не завжди вигідне для нього. В нашому випадку, підприємству слід залучати позикові кошти, це сприятиме поліпшенню фінансового стану за умови, якщо вони не будуть заморожуватися на тривалий час у господарській діяльності, а своєчасно будуть повертатися.

Аналіз складу, структури та динаміки позикових коштів передбачає з'ясування ролі довгострокових і короткострокових кредитів у діяльності підприємства. У фінансовій звітності СТОВ «Аквавіка» відсутні довгострокові зобов'язання. Відсутність у джерелах фінансування саме довгострокових кредитів може бути з причин невиконання їх залучення (за діючими умовами кредитування) або через незадовільне оцінювання банком кредитоспроможності підприємства.

Якщо підприємство може забезпечити вищий рівень віддачі на вкладений капітал, ніж платить за кредитні ресурси, то, залучаючи позикові кошти, воно зможе контролювати більші грошові потоки, розширювати масштаби своєї діяльності, підвищувати рентабельність власного капіталу.

Оцінювання змін, які відбуваються в структурі джерел формування капіталу, може бути різним із позиції інвесторів і підприємства. Для інвесторів ситуація буде більш надійною, якщо частка власного капіталу перевищує 50% що включає високий фінансовий ризик. Підприємства, як правило, зацікавлені в наявності залученого капіталу. Отримавши позикові кошти під менший відсоток, ніж рентабельність підприємства, можна розширити обсяги діяльності, підвищити прибутковість власного капіталу.

Важливе значення для кожного підприємства відіграє своєчасна та об'єктивна оцінка фінансового стану підприємства, розрахунок основних показників, які його характеризують.

Для дослідження фінансового стану підприємства СТОВ «Аквавіка» було проаналізовано показники показники фінансової стійкості, показники майнового стану, показники ліквідності та показники ділової активності.

У 2014-2016 рр. підприємство мало задовільний фінансовий стан (збільшилась валюта балансу, показник середньої величини основних засобів має позитивну динаміку, покращилась фондоддача).

За проведеними розрахунками, робимо висновок, що підприємство протягом 2014-2016 років має достатній обсяг оборотних коштів для погашення поточних боргових зобов'язань, про це свідчить додатне значення показника наявності у

підприємства власних обігових коштів. Наявність робочого капіталу означає не лише здатність платити поточні борги, а й можливість розширити виробництво.

Підприємство не має довгострокових зобов'язань, тому не залежить від довгострокового кредитування

Негативним явищем є відсутність абсолютно ліквідних активів у власних обігових коштах, тому відсутня свобода фінансового маневру.

Недивлячись на розбіжності деяких показників фінансового стану, СТОВ «Аквавіка» характеризується абсолютною стійкістю. Це свідчить про те, що всі запаси повністю покриваються власними оборотними коштами, тобто підприємство не залежить від зовнішніх кредиторів. Проте краще, коли частка власних оборотних коштів становить трохи вище 50%, це вважається нормальним станом підприємства.

Фінансовий стан підприємства, його стійкість і стабільність залежать від результатів його виробничої, комерційної та фінансової діяльності. Якщо виробничий і фінансовий плани успішно виконуються, то це позитивно впливає на фінансовий стан підприємства. Навпаки, в наслідок спаду обсягів виробництва і продажів відбувається підвищення її собівартості, зменшення виручки і суми прибутку і як наслідок погіршення фінансового стану підприємства і його платоспроможності.

Стале фінансове становище, у свою чергу, робить позитивний вплив на виконання виробничих планів і забезпечення потреб виробництва необхідними ресурсами. Тому фінансова діяльність як складова частина господарської діяльності повинна бути спрямована на забезпечення планомірного надходження і витрачання грошових ресурсів, виконання розрахункової дисципліни, досягнення раціональних пропозицій власного і позичкового капіталу і найбільш ефективно його використання.

Список використаних джерел

1. Бланк И.А. Стратегия и тактика управления финансами / И.А. Бланк.- К.: МП «ИТЕМ» ЛТД; СП «АДЕФ-УКРАЇНА», 1996. – 534 с.
2. Міщенко А.П. Стратегічне управління: Навч. посіб. / А.П. Міщенко.– К.: «Центр навчальної літератури», 2004. – 336 с.
3. Уткін Е.А. Фінансове управління / Е.А. Уткін. – М.: Асоціація авторів і читачів «Тандем»; Видавництво ЕКМОС, 2004. – 118 с.
4. Сладкевич В.П. Стратегічний менеджмент організацій: підручник / В.П. Сладкевич. – К. : ДП «Видавничий дім «Персонал», 2008.– 496 с..
5. Уткін Е.А. Фінансове управління / Е.А. Уткін. – М.: Асоціація авторів і читачів «Тандем»; Видавництво ЕКМОС, 2004. – 118 с.
6. Міщенко А.П. Стратегічне управління: Навч. посіб. / А.П. Міщенко.– К.: «Центр навчальної літератури», 2004. – 336 с.
7. Оборська С.В. Концептуальні засади формування системи антикризового управління промисловим підприємством / С.В. Оборська // Пробл. економіки та упр. : Вісн. Нац. ун-ту «Львів. Політехніка». – 2008. – № 628. – С. 592-595.
8. Лукасевич И.Я. Стратегические показатели финансового анализа [текст] / И.Я. Лукасевич // Финансы. – 2002. – №7. –С. 52-55.
9. Шморгун Н.П. Фінансовий аналіз [Текст]: [навчальний посібник] / Шморгун Н.П., Головка І.В. – К.: ЦНЛ, 2006. – 528 с.
10. Піскунов О.Г. Еволюція підходів до комплексної оцінки фінансового стану підприємства / О.Г. Піскунов, Н.Г. Мтеленко, Т.П. Лободзинська // Економічний вісник Національного технічного університету України «КПІ» – 2009. – № 6. – С. 80-88.
11. Хотомлянський О. Л. Комплексна оцінка фінансового стану підприємства / О. Л. Хотомлянський, П. А. Знахуренко // Фінанси України. – 2007. – № 1. – С. 111–117.
12. Савицька Г.В. Економічний аналіз діяльності підприємства: Навч. посіб. 3-тє вид., випр.. і доп. / Г.В.Савицька. – К.:Знання, 2007.

13. Кизим М.О. Оцінка і діагностика фінансової стійкості підприємства: монографія/М.О. Кизим, В.А. Забродський, В.А. Зінченко, Ю.С. Копчак.- Х.:ВД «ІНЖЕК», 2003.-144 с.
14. Річна фінансова звітність СТОВ «Аквашіка» за 2014 рік.
15. Річна фінансова звітність СТОВ «Аквашіка» за 2015 рік.
16. Річна фінансова звітність СТОВ «Аквашіка» за 2016 рік.
17. Мних Є.В. Економічний аналіз діяльності підприємства Підручник / Є.В.Мних К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2008. – 514 с.
18. Опачанський Д.Г. Методики експрес-оцінки ймовірності банкрутства підприємства // Економіст. – 2007 р. – №4, С. 67-69.
19. Фокіна Н.П. Прогнозування криз та банкрутства промислових підприємств // Актуальні проблеми економіки. – 2011 р. –№2, С. 76-78.
20. Смачило В.В. Оцінка фінансової стійкості підприємств / В.В. Смачило, Ю.В. Будникова // Економічний простір: Збірник наукових праць. - 2008. - №20/2
21. Карпенко Г.В. Шляхи удосконалення фінансового стану підприємства / Г.В. Карпенко // Економіка держави. - 2010. - №1.
22. Обущак Т.А. Сутність фінансового стану підприємства / Т.А. Обущак // Актуальні проблеми економіки. - 2009. - №9.
23. Рудницька О.М. Шляхи покращення фінансового стану українських підприємств / О.М. Рудницька, Я.Р. Біленька // Вісник Національного університету "Львівська політехніка": Збірник наукових праць. - 2009. - № 639.
24. Фридинський В.О. Фінансова санація підприємства / В.О. Фридинський, В.Г. Плотніков, А.І. Дерев'яно // Вісник Національного технічного університета "ХП". - 2011. - № 8.
25. Мороз Е.Г. Економічні особливості застосування факторингу в Україні / Е.Г. Мороз, І.В. Грисюк // Проблеми раціонального використання соціально-економічного та природно-ресурсного потенціалу регіону: фінансова політика та інвестиції: Збірник наукових праць. - 2010. - № 3.

26. Городинська Д.М. Економічна стійкість підприємства / Д.М. Городинська // Актуальні проблеми економіки. - 2008. - №10 (42).
27. Полізо Г.Д., Прицма Ю.Ф. Газ – це світло і тепло: Іст.-пізн.нарис. – Одеса: Астропринт, 2014. – 118 с.
28. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» від 7 лютого 2013 р. №73.
29. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 2 «Баланс». Затверджене Наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.99.
30. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 3 «Звіт про фінансові результати». Затверджене Наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.99.
31. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 4 «Звіт про рух грошових коштів». Затверджене Наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.99.
32. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку 5 «Звіт про власний капітал». Затверджене Наказом Міністерства фінансів України №87 від 31.03.99.
33. Білик М.Д., Сутність і оцінка фінансового стану підприємств / М.Д. Білик // Фінанси України. –2013. –№3. –С. 117–129.
34. Мартюшева Л.С., Орехова К.В. Фінансова стійкість як економічна категорія // Економіка розвитку. –2014. –№4. – С.33-35.
35. Фінансовий стан підприємства: сутність та шляхи покращення / А. О. Музиченко, Н. Л. Романів //Агросвіт. - 2014. - № 4. - С. 39-43.
36. Фінансовий стан підприємства: сутність і необхідність його аналізу / О. В. Добровольська, Л. Ю. Майстренко // Агросвіт. - 2014. - № 7. - С. 24-27.
37. Фінансовий стан та напрями його поліпшення у сільськогосподарських підприємствах / М. Пархоμεць, Л. Уніят // Економічний дискурс. - 2016. - Вип. 2. - С. 193-203.
38. Рання діагностика та фінансовий аналіз стану підприємства як частина антикризисного управління / Т. І. Батракова, В. В. Конєв // Науковий вісник

Херсонського державного університету. Сер. : Економічні науки. - 2016. - Вип. 17(2). - С. 57-59.

39. Управління фінансовою діяльністю підприємства / В. В. Ковч, А. О. Шуст // Наука й економіка. - 2015. - Вип. 1. - С. 28-30.